

3. KYLÄ – KAUPUNKI – METROPOLI

Kuhisevat yhdyskunnat

Eläinten arkkitehtuurin todellinen kauneus on siinä, että se yhdentyy täysin rakentajansa elämäntapaan ja dynaamisesti tasapainoiseen luontoon. (Eläinten arkkitehtuuri, Juhani Pallasmaa)

Ampiaiset rakentavat erilaisia yhdyskuntia erilaisiin paikkoihin, maahan tai katonrajaan, puiden oksille tai luonnon onkaloihin. Pesäpaikan valinnasta seuraa erilaisia teknisiä ratkaisuja, erilaisia materiaalivalintoja, erilaisia pesiä. Myös ihmisten yhdyskunnat muotoutuvat vuorovaikutuksessa vallitsevien olosuhteiden kanssa.

Kyliä ja kaupunkeja on aikojen kuluessa syntynyt otollisiin paikkoihin kuten vesireittien solmukohtiin. Hyvästä leiri- ja kohtaamispaikasta on vähitellen muotoutunut pysyvä kauppapaikka. Paikallaan pysyminen on synnyttänyt uusia tarpeita. Kauppatavaraa on varastoitava, ihmisten on päästävä suojaan, ruokaa on pystyttävä tuottamaan läpi vuoden. Erilaisia tarpeita varten on vähitellen alettu rakentaa erilaisia rakennuksia, yhä enemmän ja enemmän. Kaikki tietävät, että kylä muodostuu useammista taloista ja että kaupungissa taloja on todella paljon. Pelkät talot eivät kuitenkaan riitä! Kylät ja kaupungit ovat myös kaikkea sitä, mitä jää seinien sisälle ja talojen väliin. Kaupunkitilaa, toreja ja aukioita, katuja ja raiteita, kasveja ja eläimiä, kohtaamisia ja eroja, liikettä ja pysähtyneitä hetkiä, ihmisten elämän menoa... ajallisia kerrostumia... rakennettua historiaa. Jokaisella kylällä ja kaupungilla on oma henkensä, joka muodostuu kaikista sen ominaisuuksista yhdessä.

KOTISEUDUN HISTORIA – KAUPUNKITILA – AJALLISET KERROSTUMAT –
YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN KAUPUNKI- JA YHDYSKUNTASUUNNITTELU –
OSALLISTUMINEN

Kaupunkivisioita kierrätysmateriaaleista

Jos olisit sentin korkuinen ja menisit shampoopullon korkin alle, minkälaiseen tilaan tulisit? Miltä tuntuisi kulkea korkkikaupungin kaduilla? Minkälaisen kaupungin rakentaisit tulitikkulaatikoista, säilyketölkeistä tai lasipurkeista? Rakenna mielikuvituksellinen kaupunginosa pahvialustalle. Yhdistelkää lopuksi erilaiset kaupunginosat kokonaisuudeksi, yhdeksi kaupungiksi. Minkälaisia asukkaita kaupungissa asuu? Kerro tarina päivästä kaupungin asukkaana?

Oman kylän raitilla

Ota mukaan kartta ja tee retki lähiympäristöön. Minkälaisista asioista kylä tai kaupunki muodostuu? Kiinnitä huomiota sekä pieniin yksityiskohtiin että suuriin kokonaisuuksiin. Piirrä tai valokuvaa, tee muistiinpanoja. Mieti, mikä tekee ympäristöstä viihtyisän? Merkitse karttaan hyvät (+) ja huonot (-) paikat. Osaatko perustella kantasi? Kootkaa retken aineisto pieneksi näyttelyksi ja antakaa toistenkin lisätä kommenttinsa. Onko kylässä jotakin parannettavaa? Laatikaa kehittämismuistio ja lähetätkää se kunnan virkamiehille!

Kaupunkisuunnittelun alkeita

Päättymätön hiekka-aavikko, sankka sademetsä, jylhä vuoristo, viljava jokilaakso... Etsi kuvia suosikkimaisemastasi maailmalla. Olet arkkitehti, joka on saanut tehtäväkseen suunnitella kaupungin tähän vielä rakentamattomaan maisemaan. Analysoi maiseman rakennetta ja luonnonolosuhteita. Minkälaisia lähtökohtia ne antavat kaupungin suunnittelulle? Minkälaisia ongelmia nousee esiin? Miten rakennat ympäristöä kunnioittaen? Piirrä luonnosmaisia karttoja ja näkymäkuvia kaupungistasi. Mihin syntyy kaupungin keskus? Minkälaisia kaupunginosia sen ympärille? Miten kaupungissa liikutaan? Minkälaiset talot sopivat maisemaan? Vierailkaa kaupunkisuunnitteluvirastossa ja ottakaa selvää, miten kotikaupunkinne kaupunkisuunnittelija työskentelee!

